

Териториално статистическо бюро - Северозапад

Отдел „Статистически изследвания - Враца“

**СТАТИСТИКА НА ФАМИЛНИЯ БИЗНЕС В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2023
ГОДИНА**

Семейните предприятия представляват значителна част от съществуващите европейски компании, които в голяма степен допринасят за развитието на Европейската икономика.

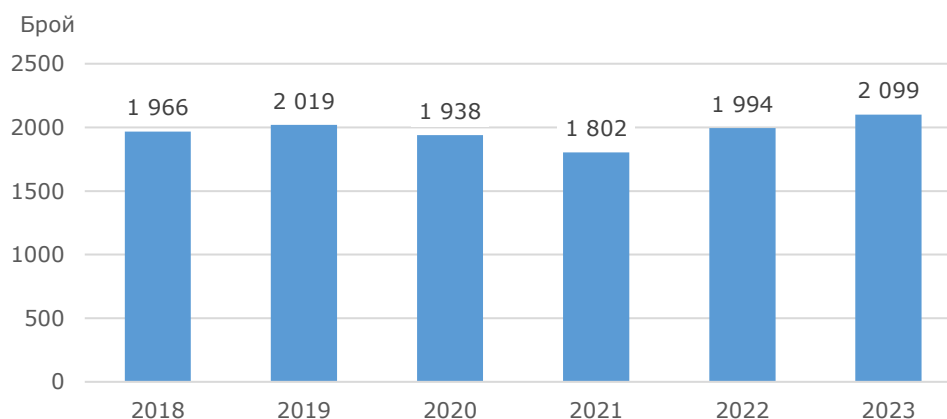
От 2015 г. Националният статистически институт провежда статистическо проучване за Семейния бизнес в България. Целта на наблюдението е да се подобри наличността на надеждни статистически данни за фамилния бизнес и да се оцени ролята на тези предприятия в българската икономика.

Данни за фамилния бизнес се събират от предприятия и организации, извършващи дейност на територията на страната. Основен източник на информация е годишната отчетност за дейността на предприятията.

През 2023 г. 2 099 са активните предприятия в област Враца, които декларират, че бизнеса им е семеен. В сравнение с 2022 г. техният брой се увеличава със 105, или с 5.3%, а в сравнение с 2018 г. - със 133, или с 6.8%.

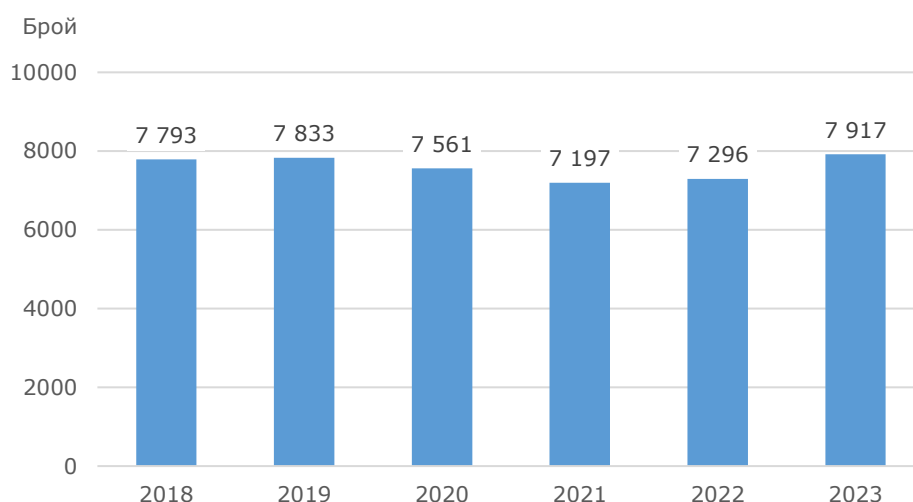
През 2023 г. на територията на област Враца функционират 2.0% от активните фамилни предприятия в страната, което я поставя на шестнадесето място. С най-голям относителен дял на активните фамилни предприятия са областите София (столица) с 21.3% (22 809 предприятия), Пловдив с 9.9% (10 542 предприятия) и Варна с 6.4% (6 880 предприятия).

**Фиг. 1. Активни фамилни предприятия в област Враца през периода
2018 - 2023 година**

През 2023 г. броят на заетите лица в семейния бизнес в област Враца е 7 917, или 2.0% от заетите лица в активните фамилни предприятия в страната. В сравнение с 2022 г. техният брой се увеличава с 621, или с 8.5%, а в сравнение с 2018 г. – със 124, или с 1.6%.

Фиг. 2. Заети лица в активните фамилни предприятия в област Враца през периода 2018 - 2023 година

Според броя на заетите лица в активните фамилни предприятия област Враца е на седемнадесето място в страната. През 2023 г. най-голям брой заети лица в активните фамилни предприятия в страната са София (столица) - 87 863, или 22.4%, следвана от област Пловдив с 41 827 заети лица, или 10.7% и област Варна 26 995 заети, или 6.9%.

През 2023 г. броят на наетите лица в семейния бизнес в област Враца е 6 068, или 2.0% от наетите лица в активните фамилни предприятия в страната. В сравнение с 2022 г. техният брой се увеличава с 472, или с 8.4%, а в сравнение с 2018 г. намалява с 75, или с 1.2%.

Методологични бележки

Наблюдението е изчерпателно и обхваща всички предприятия, които са попълнили справката за Фамилен бизнес в Справка за предприятието, е форма на собственост частна и класифицирани по КИД-2008.

Данните се събират от годишните отчети на нефинансовите предприятия, съставящи и несъставящи баланс, на финансовите предприятия, на предприятията с нестопанска цел и банките. Във всички отчети справката е унифицирана и представлява тяхна неразделна съставна част.

Дейността на предприятието, независимо от големината му, е фамилен бизнес, когато е изпълнено едно от двете условия:

- Мнозинството от дяловете, които дават право на вземане на решение, са притежание на физическото лице, създадо или придобило предприятието, и/или неговите съпруг(а), деца, родители и/или други преки наследници и поне един представител на семейството или рода участва официално в управлението на предприятието;

- Ако акции на предприятието се търгуват на борсата - физическото лице, създадо или придобило предприятието, и/или неговите съпруг(а), деца, родители и/или други преки наследници, трябва да притежават (заедно) най-малко 25% от акциите, даващи право на глас и поне един представител на семейството или рода да участва официално в управлението на предприятието.

Брой семейни предприятия с броят на отчетените предприятия за последната отчетна година, които са декларирали, че техният бизнес е семеен.

Заеетостта в семейните предприятия е персоналът, представен с понятията наети и заети лица:

- Наети лица са лицата, които са в трудово правоотношение с работодателя съгласно Кодекса на труда и в служебно правоотношение съгласно Закона за държавния служител, по силата на които правоотношения те получават възнаграждение в пари или натура под формата на работна заплата за извършена в определен обем и качество работа, независимо дали договорът за наемане е постоянен или временен, на пълно или непълно работно време;

- Заети лица - включва наетите и самонаетите лица, ангажирани в дадена производствена дейност, попадаща в производствените граници на системата.

Повече информация и данни за Статистика на фамилия бизнес са достъпни в ИС „ИНФОСТАТ“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=292) и на сайта на НСИ, раздел „Бизнес регистър“ (<https://nsi.bg/node/17312/>).

